

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMONS FORMA

2025-05-21 Nr. NV-1138

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-136(3) TAIS-25-5434(3)	DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1050(4) IR AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 37¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1051(4)		
	Rengėjas <i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	Svarstyta <i>Pasirenkama</i> <input checked="" type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta 2025-05-13	Siūloma <i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti
Pateikimo Seimui terminas 2025-01-28			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

2020 – 2024 metų Seimo kadencijos narių grupės inicijuotomis Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo ir Akcinių bendrovių įstatymo pataisomis siūloma valstybės valdomų įmonių/bendrovių vadovams panaikinti draudimą eiti daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Anot pataisų iniciatorių, nesudaroma galimybė tos pačios įmonės/bendrovės vadovui toliau tęsti darbus, neatsižvelgiant į jo darbo rezultatus, ilgiau nei 10 metų iš eilės. EBPO rekomendacijose Lietuvai buvo akcentuota atsisakyti Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų, nustatančių valstybės ar savivaldybių valdomų bendrovių vadovų kadencijų skaičiaus ribojimą. Pažymėtina, kad šiuo metu valstybės valdomos įmonės/bendrovės vadovas priimamas į darbą 5 metų kadencijai. Tas pats asmuo tos pačios įmonės/bendrovės vadovu gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Pasibaigus pirmajai kadencijai, įmonės/bendrovės vadovas gali būti skiriamas antrajai 5 metų kadencijai, atsižvelgiant į tai, ar įmonės/bendrovės vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įmonė/bendrovė pasiekė visus jai nustatytus veiklos tikslus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija – siūloma iš esmės pritarti Įstatymų projektams, taip pat pasiūlyti Seimui juos tobulinti pagal Nutarimo projekte pateiktus pasiūlymus, kuriais numatomas laipsniškas valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių vadovų (toliau – įmonės vadovas) kadencijų skaičiaus ribojimo (ne daugiau kaip 2 kadencijų) atsisakymas, t. y. kad naujai skiriamiesiems ar renkamiems įmonių vadovams kadencijų skaičiaus apribojimas nebebūtų taikomas, o įmonių vadovams, kurie Įstatymų projektais siūlomų įstatymų įsigaliojimo metu (2025 m. liepos 1 d.) eitų pareigas, kadencijų apribojimas būtų taikomas toliau, kol jie pabaigs savo kadencijas. Atitinkamai įmonės vadovas būtų vertinamas pasibaigus kiekvienam jo 5 metų darbo laikotarpiui, siekiant priimti sprendimą dėl jo tolesnio darbo kitą 5 metų laikotarpį.

Anot Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, nuo 2018 m. sausio 1 dienos įvestu reguliavimu buvo siekiama užtikrinti savalaikę įmonių vadovų kaitą, kadangi įstatymų pakeitimų priėmimo metu, pavyzdžiui, beveik pusėje tuo metu veikusių valstybės įmonių (34 iš 79) vadovų ėjo pareigas daugiau nei 10 metų, o ilgiausiai, t. y. daugiau nei 20 metų, valstybės įmonėms vadovavo 12 miškų urėdijų ir kelių priežiūros srityje veikiančių valstybės įmonių vadovų. Tačiau nurodyta situacija pasikeitė – miškų urėdijų ir kelių priežiūros srityje veikiančios valstybės įmonės konsoliduotos, vadovų, kurie dirba ilgiau, kaip 10 metų, yra tik du, o vidutinė šiuo metu dirbančių valstybės valdomų įmonių vadovų darbo trukmė yra 3 metai 8 mėnesiai. Todėl šiuo metu galiojantis reguliavimas artėja prie savo įgyvendinimo pasiekimo tikslų. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad tiek Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, tiek ir Akcinių bendrovių įstatymas įtvirtina galimybę bet kada atšaukti įmonės vadovą. Atitinkamas atleidimo pagrindas nustatytas ir Darbo kodekse, todėl kadencijų nustatymas neįpareigoja kompetentingų kolegialių įmonių organų ar įmonės savininko teises įgyvendinančių institucijų atšaukti įmonės vadovą tik pasibaigus kadencijai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Finansų, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijos derino be pastabų. Į Energetikos, Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijų, BALTIC INSTITUTE OF CORPORATE GOVERNANCE pastabas atsižvelgta. Klausimą aptarus 2025 m. gegužės 13 d. tarpinstituciniame pasitarime, nuspręsta patikslintą išvados projektą teikti Vyriausybės posėdžiui.

PAŽYMA PARENGĖ

Saulius Gaigalas

Ekonomikos politikos grupė